

Pineda de can Parellada

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Lucta 08170 - Montornès del Vallès

Coordenades:

Latitud: 41.56356
Longitud: 2.27936
UTM Est (X): 439912
UTM Nord (Y): 4601571

Classificació

Número de fitxa 08136-20
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Lucta 08170 - Montornès del Vallès
Autoria de la fitxa KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón
Data de registre de la fitxa: dt., 15/03/2005 - 01:00

Descripció

Es tracta d'un bosquet relativament petit al costat de la fàbrica LUCTA. Es tracta d'una pineda relativament petita de pi blanc (*Pinus halepensis*), on comença a observar-se alguna altra espècie. Està ocupant antigues feixes de conreu, en una típica expansió de les pinedes de terres planes.

Observacions:

Les pinedes són comunitats vegetals transitòries, que si no són alterades tendeixen a desaparèixer i esdevenir boscos d'alzines i roures, per les següents raons: a) Sota els boscos espessos de pins vells no creixen pins joves, però en canvi hi creixen roures i alzines joves. B) Sota els boscos densos d'alzines i roures és molt difícil trobar un pi jove; si en trobem algun és sempre en indrets que, pel motiu que sigui, són poc ombrejats. En la contínua lluita per la llum que té lloc als nostres boscos, a la llarga, els pins acostumen a ser desbancats per alzines i roures, els quals formen boscos que esdevenen permanents si no són sotmesos a alteracions profundes (rompudes, incendis continus,...) i el clima no canvia massa. Els estudis de la variació del pol·len durant l'holocè (darrers 10.000 anys) demostren que, abans de l'expansió de l'agricultura, els pins eren molt més rars que actualment. El caràcter secundari de les nostres pinedes, determina que, així com en el cas de l'alzinar i la roureda ens referim a un conjunt de plantes que acostumen a viure-hi associades, en el cas de les pinedes, això no és possible. Sota els pins podem trobar brolles, prats secs, joncades, garrigues i bardisses. També hi pot haver roures i alzines joves (amb les seves plantes associades), els quals, si es deixa progressar, a la llarga constituïran alzinars i rouredes que substituïran les pinedes. Les pinedes són comunitats vegetals en què dominen els pins. Les pinedes, especialment les de pi blanc, condicionen poc la vegetació que creix sota seu perquè les capçades esclarissades dels pins ombregen poc. L'ombra dels pins és plena de clapes lluminoses i és suportable per a la majoria de plantes. Això és sobretot vàlid per a les pinedes velles, perquè a les poblacions denses de pins joves la densitat de l'ombra augmenta. Els pins fan poca ombra i, a causa de la resina que contenen. També tenen virtuts: són estoics colonitzadors capaços de viure en sòls esquelètics i, per tant, són una bona arma per lluitar contra l'erosió; aporten matèria orgànica que contribueix a la millora del sòl i al possible arrelament d'espècies amb més exigències edàfiques i, la seva ombra, tot i que poc densa, manté unes condicions d'humitat superiors a les del camp obert, afavorint la germinació de llavors de plantes d'alzinars i rouredes. S'ha dit que les pinedes preparen el terreny als alzinars i les rouredes. Això, referit a sòls alterats i considerat a llarg termini, sembla força evident; cal tenir en compte que un cop roures o alzines recobreixen la major part del sòl, s'arriba a una etapa que pot durar dècades en la qual els vells pins que creixen per sobre seu deixen de ser protectors per esdevenir competidors. En aquest punt, una tala selectiva dels pins o un incendi que mata els pins, però només afecta la part aèria de roures i alzines, poden accelerar el procés que porta cap a la vegetació potencial. El pi blanc és una espècie clarament autòctona, i el pi pinyoner (*Pinus pinea*) sembla que va ser introduït a Catalunya en època antiga (romana?) procedent de la Mediterrània oriental (Creta?). Actualment el trobem totalment naturalitzat. Al Vallès el pi pinyoner no presenta una distribució uniforme, forma clapes on sovint se'l troba, acompanyant o més rarament dominant, amb el pi blanc. Els humans, en general, valorem molt més el pi pinyoner que el pi blanc i de motius no ens en falten: tant una espècie com l'altra fan pinyons comestibles, però la primera els fa molt més grossos (el pi blanc té el mal nom de pi bord en relació amb aquest fet). El pi pinyoner fa uns troncs més rectes, la seva fusta és de qualitat superior i, des del punt de vista estètic, també és molt valorat per la seva capçada regular més densa i d'un verd més intens que la del pi blanc. A tot això encara s'hi pot afegir un parell de fets no tan coneguts: el pi pinyoner suporta millor les baixes temperatures i les erugues de la processonària l'ataquen molt menys que a la resta de pins.

Història

Actualment el pi blanc (*Pinus halepensis*), i en menor grau la pinassa (*Pinus nigra* ssp. *salzmannii*) i el pi roig (*Pinus sylvestris*), acostumen a ser els arbres dominants a les masses forestals vallesanes, però es creu que serien molt menys freqüents als boscos que correspondrien a la vegetació potencial, en la qual, probablement, només dominarien a les zones erosionades amb sòls esquelètics. Els pins són ara tan abundants per la seva gran capacitat de dispersió, el seu creixement relativament ràpid i les seves escasses exigències pel que fa a la qualitat del sòl. Totes aquestes característiques fan que siguin molt eficaços en la

colonització de les grans extensions agrícoles que han estat abandonades, sobretot al llarg del segle XX. A més, els humans tradicionalment els han afavorit directament plantant-los i fent estassades que sovint han consistit a tallar tot el que creix sota els pins. La pinassa, que per viure bé necessita sòls més humits que el pi blanc, abans de la dècada de 1990 ocupava grans extensions a les zones muntanyoses del nord de la comarca. El pi roig, amb requeriments hídrics superiors als del pi blanc i als de la pinassa, domina encara a gran part del Moianès.

